

6. Горячук В.Ф. Системный анализ процесса капитализации экономики страны та визначення його як системи / В. Горячук / Теорія та практика державного управління. – 2010. – № 1(28). – С. 270-278.

Башиянин Г. И., Кундицкий А. А., Сельский А. А., Турянский Ю. И.

Масштабная капитализационная эффективность экономических систем

Исследована экономическая сущность понятия "капитализационная эффективность", что позволило выявить природу масштабной капитализационной эффективности хозяйственных систем. Выделены и проанализированы основные капитализационные типы экономических систем. Рассмотрены особенности макро- и микроэкономических систем, относящихся к определенному капитализационному типу, которые необходимо учитывать в научном анализе капитализационных процессов в переходных экономиках.

Ключевые слова: капитализационная эффективность, капитализационные типы экономических систем, капитализация, макроэкономические системы, микроэкономические системы.

Bashnyanyn G.I., Kundytskyi O.O., Selskyi A.A., Turyanskyi Yu.I. Large-scale capitalization efficiency of economic systems

The essence of economic concept "capitalization efficiency" has been investigated which made it possible to identify the nature of large-scale capitalization efficiency of economic systems. The basic capitalization types of economic systems have been singled out and analyzed. The author proves that the peculiarities of the macro-and microeconomic systems of certain capitalization type must be considered while conducting the scientific analysis of capitalization processes of transitional economies.

Keywords: capitalization efficiency, capitalized types of economic systems, capitalization, macroeconomic systems, microeconomic systems.

УДК 330.3

Проф. О.Є. Кузьмін, д-р екон. наук;

доц. О.В. Пирог, канд. екон. наук – НУ "Львівська політехніка"

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МОДЕЛЕЙ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА

Представлено результати дослідження теоретичних аспектів моделей розвитку національного господарства в умовах постіндустріального суспільства. Наведено узагальнену класифікацію моделей економічного розвитку національного господарства за різними ознаками та визначено їх спільні характеристики. Удосконалено секторальну модель національного господарства відповідно до вимог постіндустріального суспільства та запропоновано, що модель розвитку національного господарства України має базуватись на засадах національного прагматизму та враховувати стратегічні цілі, особливості та тенденції розвитку.

Ключові слова: модель, розвиток, національне господарство, постіндустріальне суспільство, теоретичні аспекти.

Актуальність проблеми. Перехід від індустріального до постіндустріального суспільства, становлення інформаційного способу виробництва, посилення дії якісно нового фактора виробництва – інформації та знань, поширення нового, інноваційного, типу розвитку вносять зміни в моделі розвитку національних господарств країн. Становлення нового – постіндустріального суспільства полягає в тому, що порівняно невелика група розвинених

країн перейшла на постіндустріальну стадію, більшість країн залишається на індустріальній і значна частина (зокрема й Україна) – на доіндустріальній стадії розвитку, що зумовлює не лише співіснування різних типів країн, але й їх взаємозв'язок та взаємодію [1, с. 24].

Впроваджувати або адаптувати існуючі моделі розвитку національного господарства провідних країн світу до національного господарства України не можливо, оскільки провідні країни світу (США, Японія, країни ЄС) знаходяться на стадії постіндустріального суспільства – інноваційного розвитку, за оцінкою Міжнародного економічного форуму, тоді як Україна – лише на перехідній стадії від факторного до ефективного розвитку. Однак, під час формування моделі розвитку національного господарства України маємо враховувати теоретичні напрацювання та практичний досвід формування моделей та тенденції їх впровадження.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Широке коло питань проблематики формування та становлення моделей розвитку національного господарства в умовах постіндустріального суспільства розробляють провідні вітчизняні та закордонні наукові школи. Розвиток теорії постіндустріального суспільства пов'язують з працями Д. Белла, Й. Шумпетера, В. Іноземцева, С. Глаз'єва, Г. Колодко. Значний внесок у постановку проблематики моделей розвитку національного господарства внесли вітчизняні вчені: В. Гесць, Я. Жаліло, М. Згуровський, Л. Мельник, А. Філіпенко, А. Чухно.

Метою дослідження є узагальнення та уточнення теоретичних аспектів моделей розвитку національного господарства в умовах постіндустріального суспільства, особливу увагу приділено секторальній моделі та неокласичній теорії розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток національних господарств країн світу характеризується стрімкими і значними змінами (глобальні економічні, соціальні та екологічні трансформації) під впливом науково-технічного та соціального прогресу майже у всіх сферах людської діяльності. Все це сукупно зумовило появу нових моделей цивілізаційного розвитку (глобального економічного розвитку та розвитку національних господарств). Термін "модель" в економічній літературі трактують як "... математичний опис об'єкту, а також формула, яка визначає закони його функціонування" [2, с. 14 / за час прогнозування розвитку об'єкта – це модель об'єкта, яка дає змогу отримати інформацію про можливі стани об'єкта в майбутньому і шляхи досягнення цього стану.

У науковій економічній літературі з погляду теорії моделювання і управління виділяють декілька класів моделей (рис. 1).

Вважаємо, що моделі розвитку національного господарства – економіко-математичний опис розвитку національного господарства, яка дає змогу спрогнозувати, на підставі визначених тенденцій, майбутню траєкторію розвитку та визначити шляхи її досягнення у вигляді формули, яка визначає закони його функціонування. Моделі розвитку національних господарств розкривають типові, спільні риси парадигмального, субстаційного змісту, які не підлягають тимчасовим кон'юнктурним змінам і є відносно сталими впродовж тривалого часу.

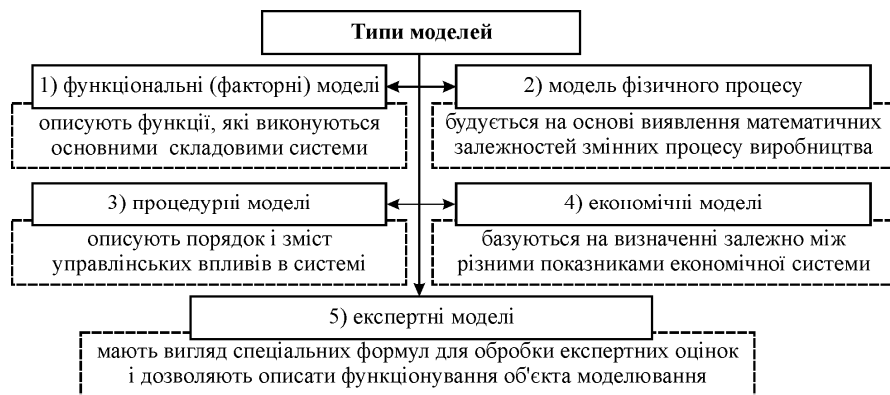

Рис. 1. Класифікація моделей відповідно до теорії моделювання і управління

Виходячи із сутності та властивостей терміна "розвиток" й особливостей національного господарства, можна сформулювати властивості розвитку національного господарства (рис. 2).

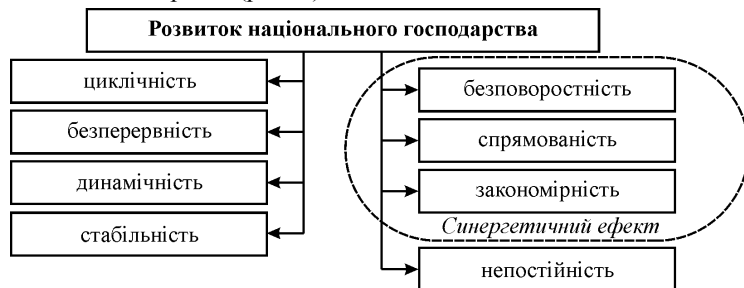

Рис. 2. Властивості розвитку національного господарства

Модель розвитку національного господарства може бути представлена за такими формами опису: а) словесний опис – найбільш простий спосіб, застосовуваний в експертних оцінках (сценарний прогноз); б) графічний опис – використовують на ранніх стадіях прогнозування (методи екстраполяції); в) блок-схема, матриці-рішення (метод "дерево цілей"); г) математичний опис у вигляді формул, математичних моделей.

Найбільш загальне поняття розвитку пов'язується з якісними змінами об'єктів, появою нових суспільних форм, інновацій, а також із трансформацією внутрішніх і зовнішніх зв'язків між цими об'єктами. Моделі розвитку національного господарства класифікують за різними ознаками (табл.).

Розвиток національного господарства у наведеній класифікації моделей асоціюється з:

- циклічності чи спрямованості (лінійною або нелінійною) процесуальних змін;
- їх одно- або багатовекторності ("факторності" в теорії факторів);
- однозначності (природно-історичною) детермінованості розвитку або наявності альтернатив;

- еволюційним чи стрибкоподібним (революційним) характером політико-економічних та соціокультурних змін;
- мірою їх "штучності" або "природності".

Табл. Класифікація моделей розвитку національного господарства

№ з/п	Ознака	Види моделей
1.	Фактори розвитку (рушійні сили будь-якого процесу, явища, що визначають його характер або окремі риси) (від лат. <i>factor</i> – виробляючий)	1.1. теорія лінійних стадій розвитку (зростання); 1.2. ендегенного зростання; 1.3. сталого (стійкого) розвитку; 1.4. неокласична теорія економічного розвитку; 1.5. теорія інноваційного (технологічного) розвитку; 1.6. теорія зовнішньої залежності.
2.	Галузева (секторна) структура національного господарства	2.1. секторна теорія (теорія структурних трансформацій).
3.	Вектори розвитку (темпи)	3.1. прогресивний розвиток; 3.2. випереджаючий розвиток; 3.3. наздогоняючий розвиток; 3.4. регресивний (депресивний) розвиток; 3.5. модернізуючий розвиток; 3.6. відновлювальний розвиток; 3.7. підтримувальний розвиток.
4.	Механізм державного управління (економічна теорія)	4.1. класичні моделі (класична модель ліберального капіталізму, класична ліберально-капіталістична модель, модель розвитку "Вашингтонський консенсус"); - економічний лібералізм; - монетаризм; - кейнсіанство (некейнсіанство); - інституціоналізм; - марксизм; 4.2. новітні моделі (модель розвитку "Сеульський консенсус").
5.	Характер економічної системи (спосіб організації економічного життя суспільства, відносини власності у суспільстві та господарський механізм)	5.1. ринкова модель (капіталістична): - англосаксонська неоліберальна модель; - соціально-ринкова модель; - східно-азійська модель; 5.2. соціалістична модель (не ринкова).

Світові тенденції розвитку національних господарств провідних країн – активне становлення постіндустріального суспільства змушують учених звертати увагу на підвищення ролі інноваційного (технологічного) фактора (теорія Й. Шумпетера – наукова праця "Теорія економічного розвитку", 1911 р.) у якісних суспільних перетвореннях. Системно підійшов до визначення факторів розвитку польський дослідник Г. Колодко, який стверджує, що знання, винаходи та інновації мають для процесу розвитку основоположне значення, але самі по собі вони не є достатніми без цінностей (норми, звички, світогляд), політики (засіб вироблення управлінських рішень) та інститутів (суб'єкти управління) [3, с. 128].

Секторіальна модель національного господарства відбиває історичний процес переходу в глобальному масштабі від доіндустріального (аграрного) до постіндустріального суспільства.

А. Сміт наводив галузеву модель розвитку національного господарства: полювання, збиральництво, сільське господарство, комерційне суспільство. Під впливом постіндустріальної трансформації змінюється структура національного господарства за секторами [4, с. 43], оскільки внаслідок поглиблення цього процесу відбувається диференціація сфери послуг. В. Іноземцев зазначає: "Якщо на зорі індустріальної ери вони були представлені передусім транспортом, комунальним господарством і деякими іншими галузями, пов'язаними з обслуговуванням руху товарів і зростаючими потребами матеріального виробництва в допоміжних процесах, то надалі та, що економізує суспільство, викликала необхідність швидкого прогресу торгівлі, а із становленням постіндустріального суспільства особливо важливу роль починають відігравати послуги професійного (охорона здоров'я, освіта), особистого (туризм, спорт, театри, кіно, оренда житла і так далі) і ділового характеру" [5]. У зв'язку з цим Д. Белл формує таку класифікацію послуг, за секторами: третинний сектор представлений послугами матеріального характеру (транспортні і комунальні послуги, складське господарство, послуги зв'язку); четвертинний сектор представлений послугами в сферах (торгівлі, фінансів, нерухомості, страхуванні); п'ятирічний включає послуги професійного і особистого характеру (охорона здоров'я, освіта, відпочинок, дослідницька діяльність і послуги державного управління) [6].

Відповідно до тверджень В. Іноземцева та Д. Белла з прив'язкою до ієрархії потреб (піраміди) А. Маслоу, модель національного господарства за секторами має вигляд, наведений на рис. 3.

А.С. Філіпенко [7, с. 70-71] наводить сучасну класифікацію національних господарств відповідно до пріоритетних галузей:

- 1) національне господарство з добувними технологіями, тобто з переважним розвитком засобів і способів вилучення, переміщення та неглибокого перероблення різноманітних продуктів природи (збиральництво, мисливство, рибальство, видобуток мінеральної сировини, природного палива, дорогоцінних каменів тощо);
- 2) національне господарство з аграрно-ремісничими технологіями, основу яких становили землеробство з використанням біологічної енергії людей і тварин, а також ручне виробництво з глибокою переробкою (кераміка, металургія, ткацтво);
- 3) національне господарство з індустріальними технологіями на базі розвитку великого машинного виробництва, які використовують переважно небіологічну енергію у процесі взаємодії людей з природним і соціальним середовищем;
- 4) національне господарство з сервісними технологіями, що характеризується дематеріалізацією виробництва, переважанням послуг у структурі суспільного багатства.

Рис. 3. Секторіальна модель національного господарства

Основу постіндустріальної економіки становлять галузі, що виробляють продукцію з високою питомою вагою інтелектуального продукту, в ній активно упроваджуються нововведення, у зв'язку з чим виділяється клас працівників, що інтенсивно використовують свої інтелектуальні здібності.

У такій економіці інформація стає ресурсом, що визначає спрямованість і динаміку розвитку виробництва, що визначає її як основний обмежувальний чинник виробництва ефективної економічної системи. М.В. Ляхович [8], здійснивши кореляційний аналіз економічного розвитку країн залежно від рівня розвитку інформаційної інфраструктури, робить такі висновки:

- економічний розвиток значною мірою пов'язаний з розвитком інформаційної інфраструктури;
- найбільший вплив інформаційних технологій мають країни з високим рівнем доходів;
- бурхливий науково-технічний розвиток поглиблює розрив між країнами з високим і низьким рівнями доходів;
- країнам з низьким та середнім рівнем доходів потрібно вживати заходів щодо посилення інформатизації;
- вплив рівня забезпеченості стаціонарними зв'язком поступово зменшується та зростає вплив міжнародного інтернет – трафіку.

Неокласична теорія економічного розвитку сформувала моделі, що ґрунтуються на факторах, які визначають виробничий потенціал національних економік з додаванням просторових характеристик. При цьому національні господарства розглядають як одиниці виробництва, між якими за допомогою ринків факторів може встановитися взаємозв'язок і рівновага. Нерівномірний розвиток національних господарств у цих моделях пояснюється

або тимчасовими відхиленнями від рівноваги, або наслідком недосконалого управління у відповідь на екзогенні впливи.

Широке визнання одержала теорія полюсів росту, висунута французьким економістом Ф. Перру, заснована на концепції інновацій Й. Шумпетера. В її основі лежить уявлення про провідну роль галузевої структури економіки, і насамперед, галузей, що лідирують та створюють нові товари і послуги. Вона розвиває теорію центральних місць В. Кристаллера, використовуючи більш сучасні досягнення економічної науки (зокрема, метод "витрати – випуск" В. Леонтьєва).

Водночас ця теорія в багатьох відношеннях збігається з теорією виробничо-територіальних комплексів М.М. Колосовського. Центри і ареали економічного простору, де розміщуються підприємства лідируючих галузей, стають полюсами локалізації факторів виробництва, оскільки забезпечують найбільш ефективно їх використання. Це приводить до концентрації підприємств і формування полюсів економічного росту.

У "полюс росту" Ф. Перру включає три основних компоненти:

- 1) провідну галузь, галузь-мотор, яка володіє потужним потенціалом росту і високою здатністю до нововведень, інакше кажучи, галузь з великим мультиплікаційним ефектом;
- 2) групу галузей місцевого значення, що пов'язані через систему відносин типу "витрати – випуск". Ці відносини слугують засобом передачі ефекту провідної галузі на всю економіку;
- 3) просторову агломерацію виробництва, що забезпечує підприємствам одержання "зовнішньої економії".

Виникає серія взаємозалежних ефектів, яка за сприятливих умов здатна сильно змінити економічний простір регіонів. "Полюс росту" – це своєрідний генератор нововведень, але тільки їхня дифузія забезпечує вагомий економічний ефект.

При цьому Ф. Перру вважає, що визначальна роль у створенні "полюсів росту" і "каналів" поширення викликаних ними ефектів належить державі, яка повинна гармонізувати розвиток, зменшити або звести до прийнятних масштабів неоднорідність або нерівномірність галузей і регіонів в економіці. Він пропонує проводити політику гармонізованого росту, яка на основі індикативного планування забезпечує поєднання інтересів макроєдиниць, різних регіонів і соціальних груп.

Подальший розвиток теорія "полюсів росту" одержала в роботах Ж.-Р. Будвіля. У сучасному вигляді ця концепція стверджує, що зростання виробництва не відбувається рівномірно у всіх галузях національного господарства – завжди можна виділити динамічні, так звані "точки зростання" (пропульсивні галузі). Вони є стимулом розвитку всієї економіки, становлячи "полюси розвитку". Через систему відносин типу "витрати-випуск" В. Леонтьєва ефект нововведення передається на всю економіку. Процес концентрації виробництва зосереджує галузі в певній точці (районі) – "центрі (полюсі) росту". Ж.-Р. Будвіль запропонував їхню ієрархію, за типом запропонованої В. Кристаллером теорії центральних місць [9, с. 236-237].

Ж.-Р. Будвіль виділяє "полюси росту" таких видів: дрібні і класичні міста, що спеціалізуються на галузях третинного сектору та обслуговують прилеглу сільську місцевість; промислові міста середнього розміру, що мають диверсифіковану структуру господарства та розвиваються за рахунок зовнішніх впливів; великі міські агломерації, що включають пропульсивні галузі та характеризуються автономністю росту; полюси інтеграції, що охоплюють кілька міських систем і визначають всю еволюцію просторових структур. Він наголошує також, що автономний ріст властивий лише верхнім ієрархічним рівням центральних місць, тоді як ріст низових територіальних структур визначається механізмами дифузії нововведень.

Ця теорія була розвинена у роботах П. Потье про осі розвитку. Її провідна ідея полягає в тому, що території, які розташовуються між полюсами росту та забезпечують транспортний зв'язок, одержують додаткові імпульси росту завдяки збільшенню вантажопотоків, поширенню інновацій, розвитку інфраструктури. Тому вони перетворюються в осі (коридори) розвитку, що визначають разом з "полюсами росту" просторовий каркас економічного росту великого регіону або країни [9, с. 187].

Концепція "полюсів росту" була покладена в основу регіональних програм багатьох країн (наприклад, ЄС). Створення полюсів і центрів розвитку мало за мету активізацію економічної діяльності у відсталих периферійних районах.

Висновки. Під час формування моделі розвитку національного господарства необхідно враховувати сучасні моделі відповідно до вимог постіндустріального суспільства, а також ґрунтуватись на засадах національного прагматизму та враховувати стратегічні цілі й стадію, особливості та тенденції розвитку, забезпеченість ресурсами.

Література

1. Чухно А. Актуальні проблеми розвитку економічної теорії на сучасному етапі / А. Чухно // Економіка України : політико-економічний журнал. – 2009. – № 4. – С. 14-28.
2. Новикова Н.В. Прогнозирование национальной экономики : учеб.-метод. пособ. / Н.В. Новикова, О.Г. Поздеева. – Екатеринбург : Изд-во Урал. гос. экон. ун-та, 2007. – 137 с.
3. Колодко Г.В. Глобализация, трансформация, кризис – что дальше? / Г.В. Колодко; введ. глава Р.С. Гринберга. – М. : Изд-во "Магистр", 2011. – 176 с.
4. Иноземцев В.Л. Современное постиндустриальное общество: природа, противоречия, перспективы / В.Л. Иноземцев. – М. : Изд-во "Логос", 2000. – 231 с.
5. Антипина О.Н. Постэкономическая революция и глобальные проблемы / О.Н. Антипина, В.Л. Иноземцев // Общественные науки и современность. – 1998. – № 4. – С. 52-61.
6. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования : пер. с англ. / Д. Белл. – М. : Изд-во "Academia", 1999. – 956 с.
7. Філіпенко А.С. Світова економіка : навч. посібн. / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач / за ред. С.В. Головка. – К. : Вид-во "Либідь", 2007. – 640 с.
8. Ляхович М.В. Вплив інформаційної інфраструктури на розвиток економіки / М.В. Ляхович // Збірник наукових праць ЧДТУ. – Сер.: Економічні науки. – 2006. – № 16. – С. 75-79.
9. Нуреев Р.М. Экономика развития: модели становления рыночной экономики : учебник / Р.М. Нуреев. – М. : Изд-во "Норма", 2008. – 640 с.

Кузьмин О.Е., Пирог О.В. Теоретические аспекты моделей развития национального хозяйства в условиях постиндустриального общества

Представлены результаты исследования теоретических аспектов моделей развития национального хозяйства в условиях постиндустриального общества. Приве-

дена обобщенная классификация моделей экономического развития национального хозяйства по различным признакам и определены их общие характеристики. Усовершенствована секториальная модель национального хозяйства в соответствии с требованиями постиндустриального общества и предложено, что модель развития национального хозяйства Украины должна базироваться на принципах национального прагматизма и учитывать стратегические цели, особенности и тенденции развития.

Ключевые слова: модель, развитие, национальное хозяйство, постиндустриальное общество, теоретические аспекты.

Kuzmin O.Ye., Pyrog O.V. Theoretical aspects of development models of national economy in post-industrial society

The paper presents the results of the theoretical aspects of the model of the national economy in a postindustrial society. Summarizes the classification of models of economic development of the national economy on various grounds and identified their common characteristics. Improved sectoral model of the national economy according to the postindustrial society and proposed the model of the national economy of Ukraine should be based on the principles of national pragmatism and take into account the strategic objectives, characteristics and trends.

Keywords: model, development, national economy, post-industrial society, theoretical aspects.

УДК 330.342 Проф. Г.І. Башнянин¹, д-р екон. наук; здобув. Л.Я. Гончарук¹, канд. екон. наук; доц. Р.П. Підлипна¹, канд. екон. наук; аспір. А.І. Тесля²

МАКРОЕКОНОМІЧНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ В ПЕРЕХІДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМАХ: ЇЇ СУТЬ ТА ЕФЕКТИ

Досліджено характер і типи впливу соціалізації на економічну ефективність функціонування макроекономічних систем перехідного і розвинутого типу. В науковому дослідженні виділено та досліджено основні типи впливу макроекономічної соціалізації на національну економічну систему – позитивний, нейтральний і негативний. Залежно від характеру впливу соціалізації на обсяги економічної діяльності в національній економіці виділено три типи валового ефекту соціалізації: позитивний, нульовий і негативний.

Ключові слова: соціалізація, макроекономічна соціалізація, позитивний, нульовий і негативний валовий ефект.

Постановка проблеми. Динамічний розвиток сучасних економічних систем характеризується таким суспільно-економічним явищем, як соціалізація. Соціалізація як багатовимірний і багатогранний процес відбувається як у перехідних, так і в розвинених національних економіках, оскільки сьогодні відбувається перехід до нового рівня економічного розвитку, основним фактором якого є інновації, втілені у матеріальних і людських ресурсах. Розвиток та вдосконалення соціалізаційних процесів в економічних системах формує: по-перше, економічні умови подальшого економічного зростання суспільства; по-друге, створює реальні умови для найкращого забезпечення соціально-економічних потреб людини.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження категорії "соціалізація економіки", процесів соціалізації в перехідних економічних системах, здійснюють і здійснювали українські та зарубіжні вчені-економісти, проте єдиної системної теорії соціалізації не створено. Всі дослідники головною характеристикою розвитку постіндустриального суспільства вважають соціальну спрямованість. На їхню думку, міра соціальності визначає рівень соціально-економічного розвитку економічної системи. Російський економіст Л.І. Абалкін зауважує, що в сучасній концепції "соціальних альтернатив" системним атрибутом є міра соціальності [1, с. 581].

Проблему щодо вивчення природи соціалізації економічних систем як однієї з основних особливостей сучасного економічного розвитку у науковій літературі розглянуто у працях багатьох науковців. Зазвичай її здебільшого розуміють як використання певної частини грошового доходу для задоволення соціально-матеріальних і соціально-духовних потреб людини [11, 12, 14-19, 22].

На думку російських економістів Л.Л. Тонишевої і Ю.В. Трохимової, соціалізація економіки означає "балансування інтересів соціальних груп населення при розробленні і реалізації економічної політики із врахуванням діяльності суб'єктів господарювання. Соціалізація економіки охоплює процеси, спрямовані на якісні зміни в системі потреб, структурі попиту і пропозиції, способі і якості життя, умовах розвитку людини" [21, с. 2].

Такі підходи до вивчення соціалізації мають право на дослідження, проте актуальним сьогодні є дослідження впливу процесів соціалізації на економічні результати функціонування економічної системи (зокрема перехідної економічної системи посткапіталістичного і постсоціалістичного типів), тобто на зміну рівня такого результуючого параметра господарської діяльності, як економічна ефективність. Проте дослідження впливу процесів соціалізації на економічну ефективність функціонування господарських систем у сучасній економічній літературі практично не проводяться. Цю проблему ґрунтовно вивчають практично тільки львівські дослідники, зокрема Г.І. Башнянин [2-9], Л.Я. Гончарук [7, 13], Б.В. Кульчицький [2], Ю.І. Турянський [3, 4, 8], Г.С. Третяк [5, 6, 9], Р.П. Шевчик [6]. Ця теоретична проблема потребує подальшого детального дослідження.

Методика дослідження. Метою наукової роботи є дослідження впливу соціалізації макроекономічного типу на продуктивність національної економіки (макроекономічної системи як перехідного, так і розвинутого типу).

Результати дослідження. Соціалізаційні процеси, що постійно відбуваються в будь-якій сучасній економічній системі, впливають на економічну ефективність функціонування національної економіки як загалом, так і її окремих секторів чи сегментів, що передбачає виявлення ступеня впливу соціалізаційних процесів як на макроекономічну систему загалом, так і на мікроекономіку чи мікроекономічні системи. Відповідно до цього, теоретичний аналіз передбачає виділення двох таких типів соціалізації – макроекономічну і мікроекономічну. Такий функціонально-рівневий підхід до типів соціалізації передбачає різний вплив макроекономічної і мікроекономічної соціалізації на економічну ефективність функціонування національних економік.

¹ Львівська КА;

² Львівський НУ ім. Івана Франка